

A black and white portrait of Tomas Ledin, a middle-aged man with wavy hair and a light beard, wearing a dark jacket over a white shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile.

musikförläggarnas
pris 2013

ÅRETS HEDERSPRIS

Tomas Ledin

Årets hederspris: Tomas Ledin **3**

Årets mest spelade låt
i samarbete med Spotify **6**

Årets kompositör **7**

Årets textförfattare **7**

Årets konstmusik
– stor ensemble/opera **8**

Årets konstmusik
– mindre ensemble/kammarmusik **8**

Årets internationella framgång **9**

Årets genombrott **9**

Årets låt **10**

Årets jurygrupper **10**

Jubileumspriset **11**

Det svenska låtexportundret **12**

Musikförläggarnas Pris-gala
– 10 år i bilder **15**

PROJEKTLEDARE

Johan Malmberg
Karin Larsdotter

SKRIBENTER

Anders Lundquist
Lars Nylin
Andreas Lönnqvist
Kristina Fryklöf
Johan Malmberg
Karin Larsdotter

OMSLAGSFOTO

Eric Broms

ANSVARIG UTGIVARE

Nutta Hultman

GRAFISK FORM

Sofia Berry

MUSIKFÖRLÄGGARNA är de svenska musikförlagens branschorganisation. Som förlagens enade röst driver Musikförläggarna viktiga branschfrågor i kontakter med både beslutsfattare, myndigheter, övrig musikbransch, media och allmänhet. Att skapa förståelse för musikens värde och för upphovsrättens funktion och betydelse är en av Musikförläggarnas huvuduppgifter.
www.musikforlaggarna.se

musikförläggarnas pris 2013

Hylla upphovsrätten!

Jag har alltid fascinerats över det dristiga i att välja ett arbete som låtskrivare/kompositör/textförfattare. Det är ett riskfyllt val. Ett val där utsikten att lyckas (valfri definition) hänger på olika faktorer som begåvning, grad av upppoffring, drivkraft, uppmärksamhet, efterfrågan, kontakter, en gnutta tur, etcetera.

Själva skapandet av musik ger inga garantier att få lön för sitt arbete, det är inte direkt något nio-till-fem-jobb där man får betalning per timme. Det som avgör är om någon konsumerar, lyssnar på och använder musiken, upphovsrättens marknadsmässiga villkor. Det är tacksamt.

Upphovsrätten ger musikskaparna möjligheten – förutsatt att någon konsumerar, lyssnar på och använder musiken – att kunna leva på sina arbeten likt vilken arbetstagare som helst. Utan den skulle ännu färre (om ens någon?) kunna skapa musik och ha möjlighet att leva på det. Och vilka konsekvenser skulle det inte få på hela kulturlivet?

Upphovsrätten är en konstruktion som gör det möjligt för musikskaparna att själva välja hur det de har skapat får spridas och hur de väljer att ta betalt för det. Det är väl rimligt?

” Själva skapandet av musik ger inga garantier att få lön för sitt arbete.

Under de tio år som Musikförläggarnas Pris funnits har syftet varit att lyfta fram och uppmärksamma svenska låtskrivare/kompositörer och textförfattare. Men vi får aldrig glömma bort alla de som dagligen jobbar på musikförlagen med att öka upphovsmännens intäkter, skydda deras rättigheter och vara ett stöd i den kreativa processen. Det här är lika mycket deras gala.

Monica Ekmark

Monica Ekmark, Styrelseordförande,
Musikförläggarna

Tomas Ledin

En del av vårt hjärta

”Jag blev överraskad och glad, riktigt strålande glad, när jag fick beskedet. Att få motta Musikförläggarnas hederspris och bli en del av det fina sällskapet, känns ytterst hedersamt. Jag känner mig lite rakare i ryggen. Är stolt, helt enkelt”

ÅRETS
HEDERSPRIS

Att skriva sånger är något som fortfarande fyller mig med en enorm lust och upprymdhet. Orden kommer från Tomas Ledin, årets mottagare av Musikförläggarnas hederspris.

I 42 år har han släppt album. Det började med *Restless Mind* (1972) och för bara en månad sedan kom *Höga kusten*.

99 gånger av 100 skriver han text och musik samtidigt.

– I texten finns ofta både rytmik och melodi om man lyssnar, menar han.

Som ung ville Tomas börja spela

trummor, men var tvungen att börja med tamburin. Några år senare blev det i stället piano och klarinett, därefter gitarr.

Han var på väg att bli tonåring när han sveptes med av The British Invasion och startade **The Bottles**.

– Jag tänkte inte på musiken som ett yrke, men det var ändå allt jag ville syssla med.

1969–70 var Tomas utbytesstudent i USA. Singer-songwriterscenen, medborgarrättsrörelsen och protesterna mot Vietnamkriget gjorde intryck.

– Jag och min kompis **Scot** spelade på

coffee shops. Och konserten med **James Brown** är nog fortfarande den bästa jag har varit på.

Våren 1971 bokade en lokal talangscout på eget bevåg ett skivbolagsmöte i Stockholm åt Tomas.

– ’Det går inte, jag går ju i skolan’ sa jag. Jag var väldigt naiv. Men jag hängde med.

Eftersom Tomas saknade demo spelade han live på **Lasse Samuelssons** kontor.

– Efter sex-sju låtar sa Lasse ”vad sägs om att spela in en LP?”. Det var en svindlande tanke. ▶

” Jag har onekligen skrivit några låtar som är sönderspelade. Men det är i grunden något positivt. Och låtarna i sig är varken bättre eller sämre på grund av detta.

► *Restless Mind* (1972) var en singer-songwriterplatta som Tomas 40 år senare återvände till för några hyllade konserter på Södra Teatern.

– Det kändes bra att inse att jag fortfarande delar många värderingar med den 20-åriga versionen av mig själv.

Därefter började han skriva på svenska.

– *Hjärtats rytm* (1973) borde inte ha givits ut men *Blå, blå känslor* håller än och jag var väldigt stolt över att **Björn Skifs**, som jag hade beundrat länge, spelade in den.

Materialet till *Knivhuggarrock* (1975) var först ämnat för en rockmusikal. Tomas var inspirerad av *Hair*, som han såg i Stockholm, London, Los Angeles, New York och Chicago. Musikalen blev dock inte av.

Tomas skrev nu in sig vid Uppsala Universitet, där han läste musikvetenskap. Han började uppskatta folkmusik och jazz (än i dag tillhör **Miles Davis**, **Charlie Parker** och **John Coltrane** favoriterna). Han skrev också den första svenska 40-poängsuppsatsen om populärmusik: en analys av favoriterna **Eagles** låt *One of These Nights*.

30 år senare gjorde Tomas själv sångpålägg i Criteria Studios i Florida, där låten hade spelats in.

EN RASTLÖS SJÄL

Parallellt med sina heltidsstudier gjorde han album och turnerade.

– Jag kunde komma hem fyra på morgonen, sova till kvart i tio, ta en snabb dusch, cykla till universitetet och vara med på föreläsningarna som började kvart över, minns han.

Hans karriär var inte speciellt genomtänkt.

– Jag hoppade på lite av varje på 70-talet. Var indietrubadur med rockkomp, gjorde vispop, rock och var med i *Melodifestivalen* om vartannat.

Tomas var med i festivalen 1972 samt

varje år 1977–80. *Just nu* vann den svenska uttagningen.

Under tidigt 80-tal blev det både rock och Hall & Oates-besläktad ”blue eyed soul”. *Sommaren är kort* (1982) hade han inte ens tänkt ta med på det då aktuella albumet, *Gränslös* (och senare, i engelsk version på *The Human Touch*). Det var hans fru, **Marie**, som hörde potentialen – med känt resultat.

Maries far, musikförläggaren, textförfattaren och sedermera **ABBA**-managern, **Stig ”Stikkan” Anderson**, lärde svärsonen en del om hantverket.

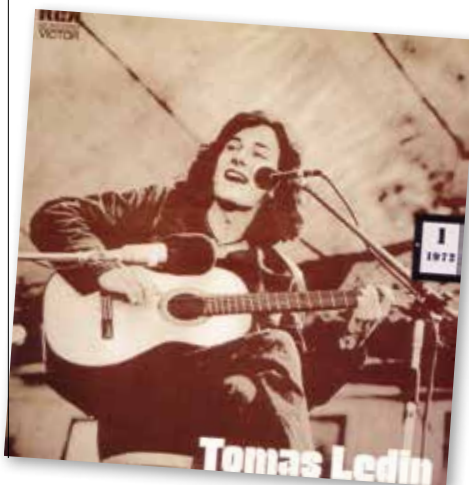
– Det fanns en ömsesidig respekt. Till gemensamma långhelger och semestrar förväntade han sig att jag skulle ha med fem-sex nya låtar.

De gick in i ett enskilt rum och lyssnade. Därefter gick Stikkan in på låtarna i detalj.

– Han hade ett otroligt öra för vilka låtar som var värda att jobba vidare med, vad som eventuellt var singlar respektive albumspår. Nästan frustrerande, eftersom jag aldrig själv har varit speciellt bra på det. Stikkans ledord var att renodla och lyfta fram låtens kärna. Det blev många fall av ”kill your darlings”, skrattar Tomas.

I mitten av 80-talet försvann Tomas från musikscenen.

Tomas Ledin 1972. Debutalbumet *Restless Mind*.

– Jag gick in i väggen, även om det inte hette så då. Hade gjort fyra turnéer om året, skrivit och spelat in minst ett album per år – ibland på både svenska och engelska. Parallellt var jag nere i Europa och försökte få igång en karriär.

Tomas glömde att leva. Resultatet blev en mitt i livet-kris. Plattor och turnéer gick bra, men Tomas tog en paus. Reste, målade, fotade. Och funderade.

1988 var han tillbaka, med *Down On the Pleasure Avenue*. Plattan var ambitiös och det fanns långt gångna utlandsplaner. Men utlandslanseringen uteblev. I Sverige gick den in på plats 19 på Topplistan, för att sedan ramla ut.

– Jag stod där med öppna armar och sa ’här är jag igen!’ och ingen var intresserad. Det var karaktärsdanande, skrattar Tomas. Jag är fortfarande stolt över plattan. **Henrik Jansons** produktion var bitvis makalös. Det är fortfarande ett av de fem album jag är mest nöjd med.

De övriga är, i kronologisk ordning, *Restless Mind*, *Tillfälligheternas spel*, *Du kan lita på mig* och *Höga kusten*.

DUBBLA STÄMMNINGSLÄGEN

Tomas producerade nu andra och skrev parallellt.

– För att trivas och få balans i tillvaron. Hade ingen tanke på en skiva.

Snart satt han med sex-sju riktigt starka låtar. På svenska.

– För mig blev det tydligt: det är därför jag är här. För att skriva sånger. Jag minns hur jag ringde skivbolaget och högtidligt berättade att jag skulle spela in ett nytt album. Svaret var ’jaha’. Jag upplevde mest att de verkade tycka att det var lite jobbigt att ’Maries man’ inte kunde ge sig, erkänner han.

Albumet hade låg prioritet och spelades in på kvällar och nätter, av ett litet team bestående av **Lasse Anderson**, teknikern **Robert Wellerfors** och Tomas själv.

Sedan vet vi hur det gick. Halva *Tillfälligheternas spel* blev hits. Låtar som *En del av mitt hjärta*, *Hon gör allt*

Tomas Ledin
med Höga
kusten-bandet.

för att göra mig lycklig, *Snart tystnar musiken* och *En dag på stranden*.

– Det var under min frånvaro som jag upptäckte det dubbla stämningläge som mina favoriter i **Eagles** varit mästare på. Det slog mig att det i deras låtar ofta finns något som skaver, även om stämningen i första hand är positiv och harmonisk. Det ljusa behöver mörker, och tvärtom.

Efter ett succéartat samlingsalbum följde *Du kan lita på mig* och *T. Djävulen och ängeln* präglades av Tomas intresse för qigong, taoism och den holistiska filosofi som låg bakom.

2001 kom samlingen *Festen har börjat*, som ledde till en konsertsommar med många publikrekord och ett förnyat intresse för Tomas backkatalog.

På *Hela vägen* testade Tomas att arbeta med flera olika producenter och *I sommarnattens ljus* var en liveplatta kompletterad av fyra nya låtar.

Med vidöppna fönster, skriven ihop med **Dan Hylander**, tog inspiration från visa, jazz och country.

– En bra platta som vi delvis körde i diket med, kommenterar Tomas lite sorgset. Och det var enbart mitt fel. **Esbjörn Svensson** och hans musiker

gjorde magiska saker, men jag blev lite ängslig att det skulle bli för långt ifrån det jag brukar göra.

Det är ett album som jag skulle vilja mixa om i en avskalad version, utan alla onödiga pålägg.

Plektrum (2006) ser Tomas som ett ojämnt album.

– Jag ville ha ett modernare rock-sound, men det passade inte mig. Men den erfarenheten gjorde att *500 dagar om året* (2009) blev desto starkare.

Hur har då Tomas hanterat den kritik och de – låt oss vara ärliga – rena personangrepp som han utsatts för genom åren?

– Vi människor projicerar saker. Folk ser det de vill se och hör det de vill höra. Det gäller att försöka distansera sig och inte ta det personligt.

Det har inte alltid varit så roligt, säger han, men påpekar att det även ger ett visst bränsle.

– Jag har också ett enormt stöd från min publik. Det kan nog skapa en extra stor lojalitet och har inspirerat mig. Visst har jag haft stunder då jag har ifrågasatt mig själv, naturligtvis, så ska det vara. Men i dag känner jag att jag har en hyfsad balans i vem jag är, vad jag kan och vad jag har för personliga egenskaper.

Vad har du för tips till unga låtskrivare?

– Gå på det du gillar, det du brinner för och försök skriva sådana låtar. När du har skrivit en låt, skriv tio till och sedan tio till igen. Det finns inga genvägar. Det är timmarna du lägger ner som räknas. **The Beatles** hade aldrig blivit så stora som de blev utan slavandet kväll efter kväll, natt efter natt, på Star Club i Hamburg. Om man har något genuint i sig visar det sig med tiden. Ha högt i tak när du skriver och tänk inte för mycket. Analysera kan du göra senare.

Det är också viktigt att behålla nyfikenheten.

– Det var nog ingen annan svensk artist som var på lika många rockkonserter i Stockholm under 70-, 80- och 90-talen. Jag hade stora brister som scenartist och var obekvämd på scen – delvis bottnande i blyghet – och kände att om jag skulle utvecklas måste jag kolla in artister som är bättre än jag själv är. Jag såg till exempel alla fyra **Springsteen**konserterna 1981.

Vad gör du nu för tiden?

I dag är det nästan oundvikligt att säga ”Vad gör du nuförtiden?” utan att automatiskt lägga till raden ”Varför hör du aldrig av dig?”

” För mig blev det tydligt: det är därför jag är här. För att skriva sånger.

► – Jag har onekligen skrivit några låtar som är 'sönderspelade'. Men det är ju i grunden något positivt. Och låtarna i sig är ju varken bättre eller sämre på grund av detta. De är vad de är!

Tomas senaste album, *Höga kusten*, handlar om hans uppväxtmiljö, släkt och rötter. Det tog åtta år att skriva och spelades in två gånger. Han är stolt över resultatet.

– Det skapar en resonans i mig, lite på samma sätt som *Tillfälligheternas spel* gjorde.

JUST NU

Tomas har passerat de 60 och konfronterat och accepterat tanken att hans tid är utmätt.

– Det innebär att jag blir noggrannare med min tid, men också mer öppen – det ger mig ett större urval.

– Nu söker jag situationer där jag kliver utanför min bekvämlighetszon, som *Så mycket bättre*, krogshowen *Showtime* (som spelades 204 gånger) och initiativtagande till Stockholm Folk Festival.

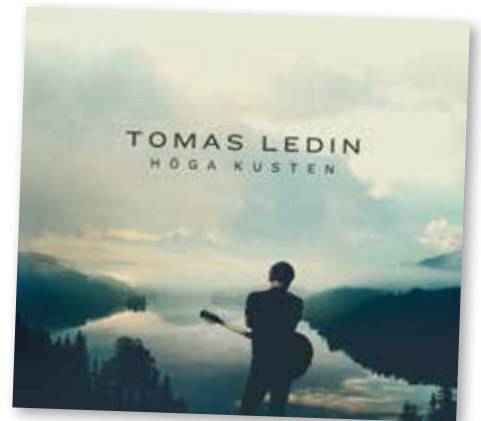
Vad skulle Tomas då säga till sitt 33-åriga, livskrisande jag om han träffade honom nu?

– Ta det inte så allvarligt, du behöver inte vara så drastisk, varför inte bara ta en paus, göra andra saker och sedan komma tillbaka till musiken?

Det man älskar allra mest kan må bra

av att behandlas lite styvmoderligt. Så att man får längta efter det. Unga i dag har för lite tråkigt. De får längta för lite. ■

Nya albumet *Höga kusten*.

Årets mest spelade låt – i samarbete med Spotify

NYTT
FÖR I ÅR

I år samarbetar Musikförläggarna med Spotify i kategorin "Årets mest spelade låt". Statistiken tas fram av Spotify och priset delas ut till den/de svenska låtskrivare som står bakom den låt som spelats flest gånger på Spotify i Sverige under perioden 1 juli 2012–30 juni 2013.

Musikförläggarna är glada över samarbetet. Vi tycker det känns ärligt att dela ut priset "Årets mest spelade låt" baserat på statistik från Spotify, eftersom att strömma musik mer eller mindre är det sätt man lyssnar på musik i dag. I och med att man som användare själv gör ett aktivt val innebär det att priset också avspeglar vad det svenska folket faktiskt har lyssnat på.

– Musik frontas av artister, vilket gör att det kan vara lätt att glömma dem som skapat musiken vi lyssnar på. Därför är det extra roligt att, tillsammans med Musikförläggarna, få vara med och lyfta fram svenska kompositörer och textförfattare, säger Sofie Grant, presschef på Spotify.

Årets kompositör

BMG CHRYSALIS SCANDINAVIA/B OLSSON PRIVAT

Björn Dixgård, Gustaf Norén (Mando Diao), Björn Olsson

[BMG Rights Management/BMG Chrysalis Scandinavia, Manus]

Frödings dikter mötte modernt låtsnickeri och ömsinta, egensinniga tolkningar på albumet *Infruset* och Mando Diao lyckades slå an känslösträngar med ett helt nytt djup hos både unga och gamla.

BMG CHRYSALIS/RAMI PROD.

Carl Falk, Rami Yacoub

[BMG Chrysalis Scandinavia, Team 2101 Songs/Sony/ATV Music Publishing Scandinavia]

Falk & Yacoub fortsätter erövra världen i oförminskad styrka med storslagna listframgångar för sina låtar till bland annat One Direction (3:a på Billboard Hot 100 med *Live While We're Young*).

KIA NADDERMIER/FRED THUSTRUP

Martin 'Max Martin' Sandberg, Johan 'Shellback' Schuster

[MXM Music/Kobalt Music]

Max Martin och Shellback har inmutat en hedersplats hos världens superstjärnor. Taylor Swift, Maroon 5 och Christina Aguilera har alla njutit frukterna av topplaceringar under senaste året med låtar signerade vår svenska superduo.

TEN/JESPER NYRERÖD/UNIVERSAL MUSIC GROUP

Aino Jawo, Caroline Hjelt (Icona Pop), Elof Loelv, Linus 'Style of Eye' Eklöv, Patrik Berger

[Publishing Company TEN, Universal Music Publishing, Indiscipline/Kobalt Music]

Icona Pops sköna pophouse-mix med punkattityd på det självbetitlade debutalbumet har renderat dem stora framgångar över hela världen och singeln *I Love It* har sopat banan bland annat med över två miljoner sålda ex i USA.

Årets textförfattare

UNIVERSAL MUSIC GROUP/VIKTOR RISING

Erik Nordström, Herbert Munkhammar (Ansiktet), Jacob Olofsson

[Universal Music Publishing, Scandinavian Songs]

Svensk RnB får ny ordkostym på Ansiktets senaste album *#Dennya-rnbmannen* – en yster lek med stereotypa könsroller där amerikansk RnB:s manliga hingstideal får ordentligt med pisk. Resultatet är uppfriskande naket, nyttigt självgranskande och mycket roligt.

JAN NORDSTRÖM

Peter LeMarc

[Peter LeMarc Musik/BMG Chrysalis Scandinavia]

Med senaste albumet *Svag doft av skymning* levererar han ett knippe låtar av klassiskt lemarcst blågult soulsnitt, en samling livsberättelser om sorg och saknad men alltid genomlyst av livsrusig glädje och tacksamhet.

UNIVERSAL MUSIC GROUP

Oskar Linnros

[Universal Music Publishing]

En mobiltelefon fylld av lösryckta anteckningar iscensatte texterna till ett nytt musikaliskt drama signerat Oskar Linnros. Låtarna på albumet *Klappar och slag* rör sig enligt egen utsago mellan stenhårda och ömma stunder.

JOHN SCARISBRICK

Håkan Hellström

[Telegram Musikförlag/Universal Music Publishing]

Det platinasäljande albumet *Det kommer aldrig va över för mig* skämmer som vanligt bort oss med texter i en klass för sig. Man ska nog dessutom heta Håkan Hellström om man ska få en hel film baserad på sina texter.

Årets konstmusikpris – stor ensemble/opera

MATS BÄCKER

Sven-David Sandström *Requiem*

[Gehrmans Musikförlag]

En av våra mest framgångsrika tonsättare har här skapat ett stycke som är lätt att tycka om, både för lyssnare och utövare. Med texten som utgångspunkt skapar Sven-David Sandström ett klangrikt verk med melodisk skönhet.

JAN-OLAV WEDIN

Britta Byström *Screen Memories – trumpetkonsert*

[Edition Wilhelm Hansen]

Med sin hantverksskicklighet och känsla för trumpetens möjligheter har Britta Byström här skapat en konsert där de musikaliska infallen växlar likt förbipasserande minnen. Skönhet, intensitet och humor om vartannat.

FREDDIE SANDSTRÖM

Jesper Nordin *Frames in transit – konsert för trio och orkester*

[Edition Peters]

Jesper Nordin har här skapat ett stycke där improvisation av hans egna Trio Trespassing är ett viktigt inslag. Tillsammans med den noterade orkestersatsen skapas ett variationsrikt och ibland överraskande verk.

HENRIK SUNDLING

Katarina Leyman *Transient Skies*

[Manus]

Olika typer av moln har inspirerat Katarina Leyman till detta verk. I fyra satser bjuds lyssnaren på en närmast impressionistisk klangvärld, där dynamik, rytmik och varierande instrumentation målar upp växlande skyar.

Årets konstmusikpris – mindre ensemble/kammarmusik

ANDERS ELIASSON

Fredrik Sixten *Tocatta och fuga över B-A-C-H, för orgel*

[Gehrmans Musikförlag]

Detta stycke är delvis inspirerat av Bachs egen musik men verket bär också Fredrik Sixtens tydliga prägel. Med glimten i ögat flirtar han både med blues och Stravinskij utan att för den skull tappa den egna musikaliska tråden.

PRIT SIMON

Mirjam Tally *Membrane fragmentation, för kammarensemble*

[Gehrmans Musikförlag]

I detta verk hanterar Mirjam Tally modernistiska speltekniker på ett både lekfullt och poetiskt sätt. Trots musikens kärvhet lyckas hon skapa en meditativ stämning med fin dynamik; komplext utan att låta svårt.

LARS TORNDAHL

Hans Gefors *Umi sono mono, för blandad kör, slagverk och gitarr*

[Manus]

När Hans Gefors här griper sig an en japansk text får det främmande språket berika det egna uttrycket. Klangrika partier blandas med mer fragmentariska avsnitt, och slagverk och elgitarr skapar oväntade ljudbilder.

BILBO LANTTO

Jörgen Dafgård *Whims and Wizardry – klarinettkvintett*

[Gehrmans Musikförlag]

Detta verk är ett utmärkt exempel på Jörgen Dafgårds gästfria tonspråk som har ett omedelbart tilltal till en stor publik. Med en tydlig formkänsla får vi i detta stycke både sprudlande rytmik och lyriska melodier.

Årets internationella framgång

UNIVERSAL MUSIC GROUP

Axel 'Axwell' Hedfors/ Sebastian Ingrosso/Steve 'Angello' Fragoiannis (Swedish House Mafia)

[Universal Music Publishing, Sony/ATV Music Publishing Scandinavia]

Underbart är alltid allt för kort. I Swedish House Mafias fall blev avskedet så underbart att de med världsturnén *One Last Time* drog över en miljon besökare och de svenska fansen vinkades av under tre slutsålda gig på Friends Arena.

KIA NADDERMIER/FRED THULSTRUP

Martin 'Max Martin' Sandberg, Johan 'Shellback' Schuster

[MXM Music/Kobalt Music]

Det fortsätter regna guld över dessa gossar, hör här: Två ettor på Billboard Hot 100 med Taylor Swifts *We Are Never Getting Back Together* och Maroon 5:s *One Night*, Martin belönades med en ASCAP Award för "Songwriter of the Year" och Johan rankades som etta på Billboardslistan över "Top 10 Songwriters Airplay Chart".

BMG CHRYSALIS / RAMI PROD.

Carl Falk, Rami Yacoub

[BMG Chrysalis Scandinavia, Team 2101 Songs/Sony/ATV Music Publishing Scandinavia]

De internationella framgångarna för Carl och Rami har vidgat vyerna ännu ett snäpp detta år och de belönades med två ASCAP Awards för "Most Performed Song", för låtarna *Starships* och *What Makes You Beautiful*.

DAVID EINAR, JESPER NYEROD

Patrik Berger, Linus 'Style of Eye' Eklöv

[Indiscipline/Kobalt Music, Universal Music Publishing]

Med Icona Pops världshit *I Love It* har låtskrivarna och producenterna Patrik Berger och Linus 'Style of Eye' Eklöv fått miljoner att dansa och sjunga med och världen har nu fått upp ögonen för deras skicklighet som låtskrivare.

Årets genombrott

TELESCOPE MUSIC PUBLISHING

Miriam Bryant, Victor Rådström

[Telescope Music Publishing]

Miriam och låtskrivar- och producentpartnern Victor skrev sin första låt ihop för bara 18 månader sedan och sen har det gått undan. Andrasingeln *Push Play* sålde platina och amerikanska Interscope stod först i kön att signa för en USA-lansering.

SONY/ATV MUSIC

Jonnali 'Noonie Bao' Parmenius

[Sony/ATV Music Publishing Scandinavia]

Denna mångsidiga kompositör har både lyckats etablera sig som artist med Grammisnominerade debutalbumet *I Am Noonie Bao* och samtidigt varit delaktig i låtar till Avicii, Don Diablo, Kenneth Bager och årets Summerbursttema *Tonight* med Galavant.

DAVID EINAR

Linus 'Style of Eye' Eklöv

[Universal Music Publishing]

I Love It har gjort Linus 'Style of Eye' Eklöv till ett av branschens hetaste kompositörsnamn. Låten nådde en sjundeplats på Billboard Hot 100 och sålde i över 2 miljoner ex bara i USA. And we love it!

UNIVERSAL MUSIC GROUP

Linnea Henriksson

[Living In a Box/Universal Music Publishing]

Årets Artist 2012 tyckte P3 Gulds lyssnare och med debutalbumet *Till mina älskade och älskare*, som hon delvis skrivit tillsammans med Orup, samt hitsingeln *Lyckligare nu* fick Linnea ett storstilat och prisbelönt genombrott.

Årets låt

BMG CHRYSALIS SCANDINAVIA

Strövtåg i hembygden – Björn Dixgård, Gustaf Norén (Mando Diao), Gustaf Fröding

[BMG Rights Management/BMG Chrysalis Scandinavia, fri originaltext]

Det har väl aldrig varit så mycket skimmer i molnen och glitter i sjön som när Sveriges kanske frispråkigaste band tog en älskad, tillika på sin tid bökgig diktare, på en musikalisk tur i minnenas spår.

UNIVERSAL MUSIC GROUP / JOHAN CARLÉN

När solen går ner – Marcelo Salazar, Aleksí 'Aki' Swallow, Björn 'Kapten Röd' Nilson

[Manus]

När solen går ner är en genuin skildring av en del av vårt samhälle som få debattprogram eller tidningsledare lyckas skildra med samma skarpa och äkthet. Etta på singellistan och 21 miljoner streams – ingen lämnades oberörd.

UNIVERSAL MUSIC GROUP/POLA GEVERTH/RICKARD ERIKSSON

Don't You Worry Child – John Martin Lindström, Michel Zitron, Axel 'Axwell' Hedfors, Sebastian Ingrassia, Steve 'Angello' Fragogiannis

[Lateral MGMT/Kobalt Music, BMG Chrysalis Scandinavia, Universal Music Publishing, Sony/ATV Music Publishing Scandinavia]

Vilken framgångssaga – etta på Sverigelistan i 13 veckor, etta på Englandslistan och sexa på Billboardlistan. Nu väntar vi på nästa kapitel.

JOHN SCARISBRICK/BJÖRN OLSSON PRIVAT

Det kommer aldrig va över för mig – Håkan Hellström, Björn Olsson

[Telegram Musikförlag/Universal Music Publishing, Manus]

Du kommer aldrig va över för oss jublar publiken i ännu en Håkantext som skjuter sig rakt in i hjärtat. Titledlåten från platinasäljande albumet *Det kommer aldrig va över för mig* är en av årets mest spelade låtar och den inledde ännu en våg av Håkan-hysteri över landet.

Tack till årets jurymedlemmar!

Musikförläggarna vill rikta ett varmt tack till årets jurymedlemmar och deras fantastiska arbete med att välja ut alla nominerade och vinnare till Musikförläggarnas Pris. Urvalet har skett bland kompositörer/låtskrivare och textförfattare som varit aktuella under perioden 1 juli 2012–30 juni 2013.

POPJURYN

I kategorierna Årets kompositör, Årets textförfattare, Årets internationella framgång, Årets låt och Årets genombrott har en jury bestående av musikjournalister, upphovsmän och förlagsanställda röstat. Årets jury:

• Tove Styrke	• Jonna Peltola
• Jennie Abrahamson	• Minna Fagerstedt
• Maria Andersson	• Kela Ahnhem
• Thomas G:son	• Carolina Eriksson
• Peter Boström	• Jessica Brandt
• Markus Krunegård	• Eva Karman Reinhold
• Daniel Adams-Ray	• Johnny Tennander
• Lars Nylin	• Fredrik Zmuda
• Jan Gradvall	• Ben Malén
• Kristin Lundell	• Daniel Larsson
• Magnus Broni	• Niclass Björlund

KONSTMUSIKJURYN

I de två konstmusikkategorierna, stor ensemble/opera och liten ensemble/kammarmusik, har en jury med anknytning till den svenska konstmusikscenen röstat. Årets jury:

- Fredrik Andersson (Kungliga Operan)
- Bo Aurehl (Helsingborgs Symfoniorkester)
- Kjell Englund (Norrlandsoperan)
- Anna-Karin Larsson (Sveriges Radio P2)
- Camilla Lundberg (Sveriges Television)
- Helena Wessman (Göteborgs Konserthus)

Ett speciellt tack till dirigent **Andreas Lönnqvist**, som samordnat urval och jury i konstmusikkategorierna.

Även ett stort och varmt tack till **Spotify** som är med och delar ut priset till Årets mest spelade låt.

Jubileumspriset

TILL INGVAR LIDHOLM

Musikförläggarnas styrelse har valt att tilldela Jubileumspriset till en av Sveriges främsta tonsättare, **Ingvar Lidholm**, i samband med att prisgalan firar tio år.

Text: Kristina Fryklöf

Ingvar Lidholm har varit en centralgestalt i svenskt musikliv sedan mitten av 1940-talet. Han tillhörde den omtalade Måndagsgruppen, han var kapellmästare i Örebro, kammarmusikchef på Sveriges Radio och verkade under 10 år som kompositionsprofessor på Musikhögskolan i Stockholm.

I sju decennier har han varit verksam som tonsättare och komponerat banbrytande musik som i dag framförs av körer, orkestrar, kammarmusiker och operahus världen över. Hans ledord har varit tradition och förnyelse, hans motto att söka finna det unika i varje verk. Med detta som utgångspunkt har Ingvar Lidholm skapat moderna klassiker som kommit att bli repertoarverk.

I boken om Ingvar Lidholm skriver författaren **Göran Bergendal**:

”... Rop förutsätter mestadels avstånd, rumslig distans. Sådan kan man uppleva överallt i Ingvar Lidholms musik. Den börjar mycket ofta från noll, med en linje, en horisont, som successivt kommer närmare, förstärks. *Klavierstück* 1949 börjar med en svag, hög ton som upprepas, blir starkare och efter hand byggs ut till ett kraftfullt ackord.

Vi finner en liknande insvängning i pianosonatens tassande inledning i spegelvända trappor – både högt uppifrån och djupt nerifrån – till den nivå där materialet skall utvecklas. Ritornell öppnar med en stilla pukvirvel och spöklika

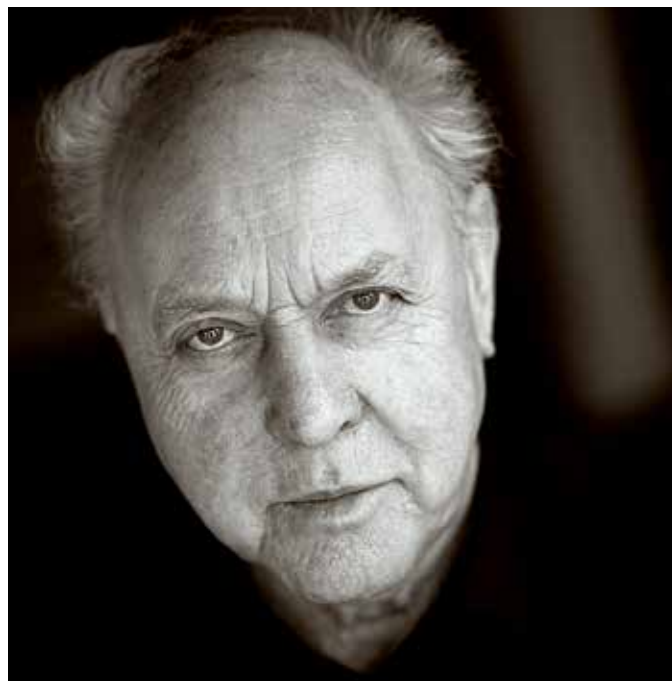
sul-ponticelloklanger i cellostämman, cymbaler susar, flöjten krusar med fladdertunga, oboen ristar ett tretonigt melodifragment, det råder stillhet och förväntan.

PLÖTSLIGT RIVS ytan sönder av nervösa

slagverksattackar och stingande blåsare. *Canto LXXXI* växer fram ur tenorers och basars obestämda nynnande, *Mutanza* växer fram ur suset av en cymbal, *Nausikaa* ensam ur körens havsviskningar, *Poesis* ur suset av ett par sandblock.

I inledningen av *Holländarn* – mot bilder från hamnen och skeppen i skymningen – vandrar Holländarn sakta in i dramat åtföljd av tre tromboner som tyst men envist driver en treklang några steg uppåt i tonsystemet. I många fall handlar det om ett förspel till ett drama. Och det är nog så man skall uppfatta

Lidholms musik. En tragedi byggs upp över en inledning, en stegring, en höjdpunkt, ett fall eller en vändpunkt och den avslutande katastrofen.

MATS LUNQVIST

” Hans ledord har varit tradition och förnyelse, hans motto att söka finna det unika i varje verk.

Lidholms insvängningsförlopp är – för att citera hans analys av *Poesis* i 'Three aspects' – '... det ögonblick i dramat då ett moln inte större än en hand blir synligt på himmelen', eller '... som en tavla av fullkomlig stillhet, så att man undrar i vilket hörn dramat skall börja.'"

”Ingvar Lidholm” av Göran Bergendal
Bokförlaget Atlantis 2007

Stamp Music – världens mest spridda komposition? Lidholms partitur gavs ut av postverket på frimärken 1971 i två valörer.

NÅGRA MILSTOLPAR UR INGVAR LIDHOLMS REPERTOAR:

FÖR ORKESTER:
Toccata e canto (1944)
Ritornell (1955)
Poesis (1963)
Kontaktion (1979)

FÖR KÖR:
Laudi (1947)
Canto LXXXI (1956)
... a riveder le stelle (1973)
Grekisk gravrelief (2003)

OPERA:
Ett drömspel (1992)

Det svenska låtexportundret

Från Dag Volle och Max Martin till Shellback, Negin och Erik Lidbom. Svenska låtar fortsätter att erövra världen. Lars Nylin, redaktör för branschtidningen Musikindustrin.se, summerar hur det gick till när Cheiron öppnade slussarna för den svenska exportvägen.

Text: Lars Nylin

Drottningholmsvägen 35 på Kungsholmen i Stockholm. Sällan har en svensk export-succé så enkelt kunnat summeras i en gatuadress som det svenska låtexportundret.

I en överraskande liten lokal i ett oglamoröst 1950-talskvarter vid ofta blåsiga Fridhemsplan. Exakt där utmejslades från början av 1990-talet det som skulle bli begreppet Cheiron.

Med Dag 'Denniz PoP' Volle som lekfull visionär och den popgeniale Martin 'Max Martin' Sandberg som arvtagare – sedan Volle 1998 gått bort i cancer – summerar Cheiron i ett enda ord en spektakulär förvandling av svensk popscen.

Cheiron är synonymt med eran när den svenska scenen gick från att vara världens bästa testmarknad av internationella artister – och så småningom själv exportör av artister – till att bli en evig källa för låtar som dominerar världens topplistor, per capita troligen den bäst flödande popkällan av samtliga.

När trycket blev för stort i de tre egna studiorna, sammanlänkade av ett

sångrum, kompletterade Cheiron ofta med inspelningar i ABBA:s Polarstudio, endast ett styvt stenkast bort längs S:t Eriksgatan på samma Kungsholmen.

Just den länken fullständigar bilden av att Cheiron inte bara tände stubinen – de knöt dessutom ihop stubintrådar som fräst och virvlat ända sedan Björn & Benny inledde exporten av svensk pop på 1970-talet.

”Många tycker att svenska låtskrivare har ett otroligt melodisinne. Kanske är det för att vi har ett ganska melodiskt språk.

– Negin Djafari

ATT SVENSKAR KUNDE göra stor popmusik visste världen efter ABBA, Björn Skifs, Harpo, Secret Service, Roxette, Europe, Cardigans och Robyn. Att vi tillhör de bästa på att vara i teknologisk framkant var också bekant. Men det behövdes en framgångsrik förebild för att låtskrivare skulle se en marknad bortom landets gränser. Den anlände i form av Denniz PoP och hans partners.

Efter Cheiron frågade sig ingen om svenskar kunde skriva låtar. Snarare fick fokus ligga på att hålla ordning i kön för alla de giganter som ville ta del av begåvningen.

I sin bok *Live To Win – Låtarna som skrev mitt liv* skriver en av Cheironproducenterna, Andreas Carlsson:

”Vad Denniz skapade genererade ringar på vattnet med spår ända in i vår tid.”

Knappast överord. Förlagsprofilen Ben Malén

”Stikkan Anderson visade att det gick att exportera svensk musik.

– Jörgen Elofsson

summerar drastiskt pricksäkert: ”Vi har ett gäng människor som kan göra pop av vad fan som helst.”

Max Martin har summerat sin egen vision: ”Popmusik handlar alltid om nu.”

Just nu-känslan är ett mantra som ligger över hela den, som det verkar aldrig sinande, svenska popvågen.

DE FÖRSTA FÖRSÖKEN att sälja svenska låtar till världen gjordes från 1930-talet och genom det andra världskriget. Åke Söderbloms *Kan du vissla, Johanna* blev populär i Tyskland, The Andrew Sisters spelade in en version av *Min soldat*. Mytomspunne Jules Sylvain var en annan som siktade utåt.

Bäst lyckades Gunnar Hoffsten (pappa till sångerskan Louise) och Tryggve Andersson, som 1952 fick låten *Utan dig* översatt till *I Confess* och utgiven på storsäljande skivor med fixstjärnorna Perry Como respektive Sarah Vaughn.

Efter det följde decennier av stegrande svensk artistexport. Men det dröjde till 1990-talet innan det small till på låtskrivarfronten.

Dag Volle, en från Norge inflyttad discjockey, slog sina påsar ihop med sin forna arbetsgivare på klubben Ritz i Stockholm, **Tom Talomaa**. De startade studion Cheiron. Volle hittade snabbt rätt. Dagens Nyheter beskrev hans intuitiva popkänsla: ”Han hade en förfinad variant av skivköparnas öron.”

Efter tidiga megasuccéer med **Dr Alban** och i synnerhet **Ace of Base** ville man även bli skivbolag. Ett av fynden var hårdrockgruppen **It's Alive**.

Framgången med bandet i sig blev moderat. Följderna av att man snart anställde gruppens sångare Martin ’Mark White’ Sandberg som producent och låtskrivare – och döpte om honom till Max Martin – blev att den svenska popkartan helt ritades om.

1997 fick Max Martin sin första topp 3-låt i USA, med **Backstreet Boys**. Efter det har han staplat framgångarna på hög.

2001 tittade den senare medieskygge Max Martin i tidningen Time tillbaka på sina första år på Cheiron och sade:

”Jag visste inte ens vad en producent gjorde, jag tillbringade två år dag och

natt i studion med att försöka lära mig vad fan det var som pågick.”

Faktum är dock att Sandberg/Martin var en mångsidig musiker och producent med en extrem känsla för noggrannhet och detaljer. När Cheiron växte – med namn som **Anders Bagge**, **Jörgen Elofsson**, **Kristian Lundin**, **Rami Yacoub** och **Andreas Carlsson** – förenades sinsemellan olika personkaraktärer av just noggrannheten och flexibiliteten. Ett arv som går igen hos i princip alla svenska låtexportörer. Detta oavsett om marknaden är det eviga poplandet USA eller exempelvis uppstickaren Sydkorea.

FÖRE CHEIRON HADE studior som Richochet (där Anders Bagge började) nosat på världen i form av exportartister som Robyn. Namn som **Douglas Carr** och **Herbie Chrichlow** arbetade i samma riktning. Parallellt med Cheiron uppstod nu allt fler med liknande visioner. I synnerhet Murlynstudion blev framgångsrik:

”Murlyn får absolut inte förbises, de fångade upp mycket av det som vi inte hann med, ofta hittade de också saker som vi mycket väl kunnat göra”, säger **Jörgen Elofsson** när han i studion hemma på Lidingö i dag tittar tillbaka på åren i slutet av 1990-talet när globala poplåtar började strömma ut från allt fler svenska studior.

Senare har de framgångsrika studiorna blivit så många och diversifierade att inte ens den mest bransch-kunnige kunnat hålla reda på dem. Men mycket ofta har

”Japanerna uppskattar vår svenska moral och känsla för att ta ansvar.

– Maria Marcus

de tre saker gemensamt. Noggrannheten, att nästan alla har sneplat mot Cheiron som motivatör, men även faktumet att väldigt många av låtskrivarna/producenterna har bakgrund i melodisk hårdrock.

Historien om hur **Lady Gagas** svensk-marockanske låtleverantör **Nadir 'Red-One' Khayat** vid 19 års ålder flyttade från Marocko till Sverige för att han älskade gruppen Europe tillhör numera den svenska låtexportens folklore.

PÅ DEN STÄNDIGA frågan varför just Sverige blev ett exportland svarar Jörgen Elofsson:

”Det fanns självklara ’hårda’ skäl som teknikutvecklingen, språkkunskan, musikskolorna. Men även mjukare värden som att vi vuxit upp med den fantastiska svenska visskatten, *Här kommer Pippi Långstrump*, oj vilken låt! Det har också varit viktigt att vi alltid hörde bra musik i radio. Men det får givetvis inte glömmas att **Stikkan Anderson** hade visat att det gick att exportera svensk musik.”

Pelle Lidell, förläggare med bakgrund på MCA, Murlyn och i dag Universal Music Publishing, säger:

”Melodiskt var många äckligt bra. Textmässigt var det ibland självklart svagare. Med den nya tekniken och det självförtroende som Cheiron gav formligen exploderade det.”

Negin Djafari, New York-baserad göteborgska med framgångsrika låtar till bland andra **Miley Cyrus** och den japanska superstjärnan **Kumi Koda**, pekar även hon på en svensk känsla för det melodiosa som ett huvudskäl till att framgången sedan dess bara fortsatt i nu snart två decennier:

”Det jag hör mest är att många tycker att svenska låtskrivare har ett otroligt melodisinne. Kanske är det för att vi har ett ganska melodiskt språk. Kanske är det för att vi vuxit upp med väldigt melodiska folkvisor.”

CHEIRONS OCH ÄVEN Murlyns tidiga internationella succéer med artister som **Britney Spears**, Backstreet Boys och **Christina Aguilera** gjorde att USA-fokus för många blev en självklarhet. Men från mitten av 00-talet har bilden tydligt skiftat. Allt fler framgångsrika låtexportörer har minst lika mycket – i många fall allt – fokus på Asien.

Studior som Roasting House i Malmö, The Kennel i Solna och Scandinavian Songs i Stockholm har blicken ständigt riktat mot J-Pop i Japan och på sistone alltmer K-Pop i Sydkorea. En låtskrivare som **Erik Lidbom** är i princip okänd i Sverige men har haft dussintals listettor i Japan, kallas ”The King of J-Pop” och samarbetar i dag med branschbekanta tungviktare som **Andreas Carlsson** och **David Foster**.

PEO NYLÉN ÄR ansvarig för Scandinavian Songs vid Bysistorget på Södermalm i Stockholm. Han pekar på en positiv faktor av låtexporten till just de asiatiska marknaderna:

”Bolagen säger ofta att våra låtskrivares demos låter så bra, ’färdiga’, att de köper filerna som de är. De säger: ’Vi använder det här!’ På det sättet tjänar våra writers en extra slant.”

Maria Marcus började som artist men är i dag främst låtskrivare och producent hos just Scandinavian Songs. Hon var hösten 2013 inblandad i en första Japanetta, till den sydkoreanska gruppen **Girls**

Generation. Hennes bild av varför man vänt sig till Sverige sammanfaller mycket med historien om svensk låtexport:

”Många asiatiska musikbolag har med stor säkerhet inspirerats av genier som **Max Martin**, **Jörgen Elofsson**, **Klas Åhlund** och **Andreas Carlsson**. Men jag tror också att japanerna uppskattar vår svenska moral och känsla för att ta ansvar. För det handlar inte bara om att leverera bra material utan att leverera i tid och vara flexibel för deras önskemål.”

RISKEN ATT EXPORTVÄGEN plötsligt stannar upp – som ett fotbollslandslag bortom **Zlatan** – känns knappast överhängande. Snarare flyttas positionerna ständigt fram. Ännu mer så sedan Sverige återigen även börjat exportera artister – **Avicii**, **Icona Pop**, **First Aid Kit**, **Swedish House Mafia**, **Lykke Li**, det går att fortsätta – med nya skyltfönster för svenska låtskrivare som följd.

A&R-personer som **Jonas Wikström** (Universal Music Publishing) och **Johnny Tennander** (Sony/ATV Publishing) är numera inte bara i ständig front här hemma och räknas som de viktigaste talangscouterna alla kategorier. De är i dag även högt respekterade namn globalt i sina organisationer. De kan i den positionen skicka svenska låtskrivare ännu längre in i branschens lavaflöden.

De är bara två exempel bland åtskilliga som framgångsrikt jobbar med att hitta begåvningar, förädla dem och inte minst föra ihop låtskrivare för det som i sammanhanget kallas co-writes.

Det är i dag 20 år sedan Cheiron etablerade sig, 15 år sedan svenska producenter erövrade USA. Men mycket talar för att vi ändå bara sett inledningen på exportundret. ■

10 år *i bilder*

Och vinnaren är ...

PETER HALLBOM

Prisstatyetten som delas
ut till alla vinnare är
designad av Bertil Vallien.

**Samtliga vinnare av Musikförläggarnas Pris 2013
presenteras på musikforlaggarnaspris.se**

Box 17092 | 104 62 Stockholm | 08-783 88 00 | info@musikforlaggarna.se | www.musikforlaggarna.se